

Ocenjevanje projektov – loterija ali pošten sistem?

Kako poteka ocenjevanje projektov na evropskih razpisih Obzorja (Horizon) 2020.

Grit Ackermann, GZS

Ocena projektov na razpisih Horizon 2020 (H2020) poteka v treh fazah. V prvi, administrativni fazi, se oceni, ali je vloga popolna, upravičena, itd.

V drugi fazi zunanji strokovnjaki pripravijo strokovno oceno vloge na področju odličnosti, učinka ter kakovosti in učinkovitosti implementacije. V tretji fazi skupina strokovnjakov, sestavljena iz ocenjevalcev in strokovnjaka iz Evropske komisije (EK), vse projektne predloge razvrsti po točkah in temah.

Projekt rabi najmanj 13,5 točke

Na vsakem področju je možno doseči največ pet točk. Prag, da se projektni predlog uvrsti na seznam upravičenih projektov, je deset točk ali več (odvisno od razpisa). Če je predlog projekta na seznamu upravičenih projektov, še ne pomeni, da priporočilo za financiranje tudi dobi. V H2020 se financirajo ponavadi le projekti, ki imajo 13,5 ali več točk, kar pomeni, da potrebujete od štiri do pet točk na vsakem področju.

V treh fazah do poštene ocene

Strokovno ocenjevanje projektnih predlogov se tudi deli na tri faze. Najprej poteka individualna ocena s strani dveh ali treh zunanjih ocenjevalcev, ki podelijo točke za vsak predlog projekta in pripravijo individualno evaluacijsko poročilo (IER – individual evaluation report) s komentarji.

Sledi točkovanje posameznih predlogov v t. i. soglasni skupini, ki jo sestavljajo posamezni ocenjevalci in predstavnik EK. Slednji poskrbi, da skupina doseže soglasje ter zagotovi nepristranost in poštenost. Skupina določi končno število točk za projektne predlog.

Primer točkovanja

Skupno število točk se izračuna s srednjo vrednost in ne kot povprečje. Primer: Ocenjevalci so dali za posamezno področje naslednje točke: 3,5 – 4,0 – 5,0. Skupno

število bo le 4,0 in ne 4,2, kot je povprečje vseh točk. Potrebujete enako dobre ocene vseh ocenjevalcev. Skupina pripravi skupno poročilo, ki je največkrat sestavljeno iz izvlečkov komentarjev posameznih evaluacijskih poročil.

V tretji fazi skupina strokovnjakov, sestavljena iz ocenjevalcev in strokovnjaka iz EK, vse projektne predloge razvrsti po točkah in temah. V tej fazi se lahko zasliši predlagatelj projektov. Projekti z enakim številom točk se ponovno ocenijo. Prednost imajo tisti z več točkami za odličnost. Dodatni kriterij je ocena za učinek. Upošteva pa se tudi vključenost MSPjev, enaka zastopanost spolov v raziskovalnih ekipah, itd.

V tej fazi strokovnjaki identificirajo projekte, ki obdelujejo identične teme ali imajo zelo podoben delovni program. Izbirajo se tudi projekti po strateški pomembnosti. Končni seznam projektov je videti takole:

Ocene			
Tema 1	Projekt A1: 15 točk	Projekt A2: 14,5 točke	Projekt A3: 14 točk
Tema 2	Projekt B1: 14 točk	Projekt B2: 14 točk	Projekt B3: 14 točk
Tema 3	Projekt C1: 13 točk	Projekt C2: 12 točk	Projekt C3: 11 točk
Tema 4	Projekt D1: 9 točk	Projekt D2: 9,5 točke	Projekt D3: 9,5 točke

* Obarvani projekti imajo priporočilo za financiranje.

Izbira projektov s strani EK lahko poteka takole: Zeleno obarvani projekti dobijo priporočilo za financiranje, v temi 1 so to vsi trije projekti A1 – A3, ker imajo veliko točk in obravnavajo različne relevantne teme.

Pri drugi temi dobi priporočilo za financiranje le en projekt, in sicer B2, ker je njegova vsebina dobra. Vsebinsko projekta B1 je že bila obravnavana v projektu, ki je bil odobren v prejšnjem razpisu. Za financiranje B3 ni več denarja, ker je za temo 2 omejen proračun razpisa.

Pomembna je tudi tema

Projekt C1 dobi financiranje, čeprav ima le 13 točk, vendar za to temo ni boljših predlogov. Pri temi 4 noben projekt ni izbran, ker ni presejal praga desetih točk. Projekti za temo 4 imajo najboljše možnosti v naslednjem razpisu, ker bodo prioriteten obravnavani.

Na koncu panelne recenzije so projekti razvrščeni na:

- prioriteten seznam (projekti za financiranje),
 - rezervni seznam (financiranje v primeru, če kakšen projekt iz prioritetnega seznama odpade),
 - seznam projektov, ki so dosegli prag, vendar zanje ni sredstev,
 - seznam projektov, ki ni dosegel praga.
- Panelna skupina tudi pripravi evaluacijsko zaključno poročilo za vsak projektne predlog, ki ga dobijo prijavitelji. [gg](#)

Vprašanja & odgovori

Zakaj moj projekt ni dobil finančnih sredstev kljub visoki oceni?

Verjetno je bilo veliko zelo dobrih predlogov s podobno vsebino, ali pa je bil podoben projekt financiran v prejšnjem razpisu.

Zakaj ima evaluacijsko poročilo protislovno vsebino? ESR vsebuje komentarje vseh ocenjevalcev, zato včasih prihaja do protislovnih vsebin.

Zakaj je določen projekt dobil financiranje, čeprav ima enako ali celo nižjo oceno kot naš projekt? Ker ta projekt obravnava temo, pri kateri je bilo malo dobrih vlog, ali pa je tema imela (industrijsko) politično prednost.